TC-OR-5576-235

prof. dr Gerard Ciołek
Warszawa

12.VIII.57.

Opis techniczny
projektu koncepcyjnego przebudowy dziedzińca pałacowego
w Wilanowie.

1. Opracowanie, oparte o studium historyczne, ilustrujące przemiany ukształtowania dziedzińca pałacowego w Wilanowie, obejmuje dwa warianty rozwiązania; w obu wypadkach w założeniach istnieje zasada podziału dziedzińca na dwa odrębne człony, zgodnie z dawną tradycją. Jako uzasadnienie do przywrócenia tego podziału należy przyjąć fakt istniejącej obecnie dysproporcji plastycznej między wielkością dziedzińca a bryłą pałacu, która to dysproporcja niekorzystnie wpływa na ocenę walorów architektonicznych bryły i plastyki elewacji pałacowej. Rzut dziedzińca ma kształt prostokąta o wymiarach 87 x 137 m, a więc przekraczający wielkość dwóch kwadratów. Oba warianty wprowadzają podział dziedzińca w połowie jego długości, przez zastosowanie ogrodzenia /wariant 1. wzgl. balustrady z tarasowym uskokiem /wariant 2./ oraz przez zróżniczkowanie charakteru obu wnętrz: dawny avant-cour rozwiązany jest jako ogród, natomiast rola właściwego dziedzińca przypada cour d'honneur, potraktowanemu jako plac o architektonicznym wystroju, z fontanną na przecięciu osi kompozycji. Zasada ta była stosowana w XVIII w. i ma liczne przykłady: Puławy. Słobity, Białystok, Końskie i i.

2. Opis wariantu 1. a. terenoplastyka: przekrój podłużny dziedzińca przewiduje wprowadzenie jednolitego spadku między bramą wjazdową /970/ a bramą wewnętrznego ogrodzenia /1010/, podniesienie obrzeża cour d'honneur do rzędnej ok. 1030 oraz nieckowate ukształtowanie jego powierzchni, ze spadkiem ku fon-

TC-OR-5576-235

tannie 0,5%. do rzędnej ok. 1018. Obrzeża dziedzińca przedniego są wyższe, aniżeli rzędne osi głównej, wzdłuż której przewidywany jest ciąg odwadniający. Dziedziniec gospodarczy jest ukształtowany również w formie koryta, ze o 1% spadkach, kierunek odprowadzenia wód deszczowych na wschód, zgodnie z biegiem kanału. Największe deniwelacje występują w rejonie między skrzydłem Marconiego i kuchnią, nie przekraczając 50 cm.

b. podział dziedzińców wprowadzony jest przez rekonstrukcję rzutu oraz ogólnej formy dawnego ogrodzenia, składającego się z cokołu, filarów oraz żelaznej kraty. Wysokość filarów = 262. Znalezione fragmenty rzeźbiarskie panneau, pozwalają na ustalenie proporcji filarów: 60/170. Filary narożne zwieńczone są latarniami. Trzony murowane i tynkowane, cokoły i czapy piaskowcowe.

c. kompozycja dziedzińca przedniego: sieć dróg wynika z przebiegu osi: brama - pałac, pomnik - stajnie, brama ogrodowa- stajnie. W tej części wyodrębniają się cztery partery, flankowane wolnostojącymi latarniami na cokołach, oraz trawniki z zadrzewieniem i krzewami, które stanowią ujęcie parterów i prześwity w stosunku do architektury kuchni i kordegardy. Przed bramą ogrodzenia wewnętrznego obszerniejszy plac.

d. kompozycja dziedzińca paradnego: poziom wyższy o 30 cm, wjazd po równi pochyłej, nawierzchnia z płyt kamiennych / kwadraty piaskowcowe z pasami barwnego granitu/. Fontanna prostokątna o wciętych narożnikach, zagłębiona ok 30 cm, z pasmem zieleni wokoło szer. 1,50. Pod ścianami pałacu i wzdłuż ogrodzenia pasma kwietników bylinowych.

e. nawiązania do istniejącej sieci wod-kan. możliwe, przy uzupełnieniu brakujących ciągów, oraz przeniesieniu 2 hydrantów na inne miejsce. Kabele elektryczne do wprowadzenia.

TC-OR-5576-235

3. Opis wariantu 2.a. Rozwiązanie opiera się na wyraźnym podkreśleniu dwupoziomowości dziedzińca, o różnicy skoku 60 cm. Od bramy wjazdowej teren spada od rzędnej 970 do 955 /zachodnia krawędź placu prze balustradą, sam plac podnosi się do rzędnej 976, poziom krawędzi dziedzińca paradnego wynosi 1034, powierzchnia dziedzińca jest nieckowata, o spadkach 0,5% i ma przy fontannie rzędną 1021. Największa deniwelacja w rejonie placu przed balustradą wynosi 62 cm. Inne szczegóły rozwiązane analogicznie jak w wariancie 1.

b. podział dziedzińców i ich zróżniczkowanie jak w war. 1. Uskok tarasowy ujęty w bekół z balustradą o wysok. 75 cm Rzut balustrady zmodyfikowany, o mniej wysuniętej środkowej części, o rzadszym rozstawie filarów, na których latarnie, a w części frontowej, przy schodach rzeźby figuralne, przy zastosowaniu istniejącego kompletu rzeźb z Brzezia. Latarnie z rur jarzeniowych. Pod ścianami pałacu pasma kwietników bylinowych. Posadzka dziedzińca paradnego z płyt piaskowych z barwnymi pasami z kostki granitowej. Fontanna kwadratowa, o ćwierćkolistych narożnikach, flankowana 4 cokołami z latarniami. Na placu przed schodami oraz na środku parterów dziedzińca przedniego cokoły z latarniami.

11. VIII. 57